

תת"ע 9182/02/17 - מדינת ישראל נגד ת ע

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 9182-02-17 מדינת ישראל נ' ע
תיק חיצוני: 13210131093

כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי	בפני
מדינת ישראל	מאשימה
	נגד
ת ע	נאשם

החלטה

נגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין נהיגה ברכב מנועי כשמעולם לא היה מורשה לנהוג, בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה וללא ביטוח תקף בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל-1970.

בדיון שהתקיים ביום 30.4.17 העלה הסנגור טענה מקדמית של "הגנה מן הצדקה" בשלה יש להורות, לטענתו על ביטול כתב האישום וכן בהתאם לדוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים.

הסנגור טען כי הנאשם סובל מסכיזופרניה ובשל כך טען לאי שפיות הדעת בזמן ביצוע העבירה.

הסנגור הציג מסמך מיום 24.4 מהמוסד לביטוח לאומי לפיו הנאשם נכה בשיעור של 100%, וכן בהמשך הוצגו לבית המשפט מסמכים רפואיים. נטען כי בסמוך לביצוע העבירה, הנאשם סבל ממחלת סכיזופרניה וכן נטל תרופות עם מינונים מוגברים.

נטען כי על המאשימה היה לחקור את הנאשם בהתאם לחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005 (להלן- **חוק הליכי חקירה והעדה**). חוק המותאם לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית, ובמקרה דנא המאשימה התעלמה מהמחלה ממנה סובל הנאשם על אף שהנאשם מסר לשוטר שעייב אותו וחקר אותו בהמשך כי הוא סובל ממחלה נפשית בגינה הוא נטל תרופות יומיומיות.

נטען כי בהתאם לאמור בסעיף 10 לחוק הליכי חקירה והעדה, החקירה הייתה צריכה להיעשות באמצעות תיעוד חזותי או קולי או בכל דרך אחרת המנויה בחוק הנ"ל, ומשלא נעשה כן, ומשנפלו פגמים בחקירה הרי שהדבר עלול לפגוע בקו ההגנה של הנאשם, מכאן שיש לבטל את כתב האישום כנגד הנאשם.

כמו כן, נטען כי נפלו פגמים נוספים בהתנהלות המשטרה והתביעה. נטען, בין היתר כי התביעה התרשלה עת אישרה את כתב האישום יומיים לאחר עריכת ההזמנה וכתב האישום על ידי השוטר, ונמנעה מלהורות על ביצוע חקירה נוספת הגם

שמדובר באדם הסובל מסכיזופרניה.

עוד נטען כי למרות שהנאשם דובר את השפה הערבית, החקירה נערכה בשפה העברית, וזאת בניגוד לקבוע בחוק.

בתגובתה בכתב ביקשה המאשימה לדחות הטענה על הסף מהטעמים שלהלן:

א. באשר לטענת הנאשם כי החקירה בוצעה בניגוד לחוק הליכי חקירה והעדה, נטען כי סעיף 15 לחוק הנ"ל עוסק בחקירה חזותית לנאשמים בעלי מוגבלות שכלית. מהמסמכים הרפואיים שהוצגו על ידי הנאשם הרי שלכאורה מדובר בקיומה של מחלת נפש מסוג סכיזופרניה ועל כן הוראות סעיף 15 לחוק הליכי חקירה והעדה אינו חל על הנאשם.

ב. נטען כי יש לדחות את טענת ההגנה מן הצדק, מהטעם שלא נפל פגם חריג ועוצמתי ועיוות דין בעניינו של הנאשם. בעניין זה הפנתה לע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ'**, נט(6) 776 (2005) (להלן- **פסק דין בורוביץ'**) לקריטריונים שנקבעו שם.

עוד נטען כי קיימות ראיות לכאורה כנגד הנאשם, לביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ללא צורך בהודאה שמסר הנאשם בחקירתו במשטרה.

עוד נטען כי בהתאם לסעיף 15 חוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991, ההליך המתאים למקרה דנא הינו צו לקבלת חו"ד פסיכיאטרית על מנת לבחון את מידת כשירותו של הנאשם לעמוד לדין.

יוער כי בתשובה לתגובת המאשימה ציינה ההגנה בין היתר כי תגובת המאשימה הייתה כללית וללא כל התייחסות לדוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים. עוד נטען כי חוק הליכי חקירה והעדה, חל בעניינו של הנאשם מאחר שהנאשם סבל בסמוך לביצוע העבירה מסכיזופרניה.

באשר לטענה כי יש להפנות את הנאשם לפסיכיאטר המחוזי, ניתן כי בשל הפגמים שנפלו בראיות, הדבר עלול להביא לכך שהחו"ד הפסיכיאטרית לא תהא מדויקת ונכונה.

הכרעה

ב**פסק דין בורוביץ'** לעיל, בית משפט העליון קבע כי ביטול של כתב אישום מטעמי הגנה מן הצדק הינו מהלך דרסטי וקיצוני ותחולתו מוגבלת רק למקרים נדירים וחריגים ביותר, בהם קיומו של ההליך הפלילי פגע פגיעה קיצונית בזכות להליך הוגן ובתחושת הצדק וההגיונות.

"ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה אפוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך-כלל יידרש הנאשם להראות שהתקיים קשר סיבתי בין התנהגות הנפסדת של

הרשויות לבין הפגיעה בזכויותיו, עם זאת אין לשלול אפשרות שהפגיעה בתחושת הצדק וההגינות תיחס לא להתנהגות שערורייתית של הרשויות, אלא למשל לרשלנותן, או אף לנסיבות שאינן תלויות ברשויות כל-עיקר אך המחייבות, ומבססות, בבירור את המסקנה כי במקרה הנתון לא יהיה ניתן להבטיח לנאשם קיום משפט הוגן, או שקיומו של ההליך הפלילי יפגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות. אך נראה כי מצב דברים כזה אינו צפוי להתרחש אלא במקרים חריגים ביותר."

כמו כן, בפסק דין **בורוביץ'** בית משפט העליון קבע כי יש לבחון את טענת "הגנה מן הצדק" בשלושה שלבים:

"בשלב הראשון על בית-המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שנגקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו.

בשלב השני על בית-המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. בשלב זה נדרש בית-המשפט לאזן בין האינטרסים השונים הכרוכים בקיומו של ההליך הפלילי תוך שהוא נותן דעתו על נסיבותיו הקונקרטיות של ההליך שבפניו.

בשלב השלישי, מששוכנע בית- המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון אם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר מביטולו של כתב-האישום."

בעניינו לאחר ששמעתי את טענות ההגנה וקראתי את תגובת המאשימה, ולאחר ששקלתי, ומבלי לקבוע מסמרות, שוכנעתי כי בשלב מקדמי זה, אין מקום להורות על ביטול כתב האישום בטרם שמיעת הראיות.

לצורך בירור מצבו הנפשי של הנאשם, בעת שביצע, לכאורה, את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, והפגמים שנפלו לכאורה בהתנהלות המשטרה והתביעה, יש צורך בשמיעת העדים והראיות.

לנוכח האמור, הטענה נידחת.

קובעת את התיק לתזכורת במעמד הצדדים ליום 19.12.17 בשעה 10:00.

ניתנה היום, ט"ו אלול תשע"ז, 06 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.